

RAPPORT FÖR

Umeå kommun

FÖRDJUPNING AV CYKELFRÄMJANDETS
KOMMUNVELOMETER 2024

90 ÅR
CYKEL
FRÄMJANDET
1934

INNEHÅLL

CYKELFRÄMJANDETS KOMMUNVELOMETER 2024	5
BAKGRUND	6
TOTALRESULTAT	7
REKOMMENDATIONER	9
1. INFRASTRUKTUR	11
1.1 Infrastrukturinvesteringar	11
1.2 Infrastrukturåtgärder	12
2. INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING	15
2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar	15
2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder	16
3. ORGANISATION	19
3.1 Cykelpolitik	19
3.2 Uppföljning och mätning	21
3.3 Organisatoriska åtgärder	23

Cykelfrämjandets Kommunvelometer 2024

FÖRDJUPANDE RAPPORT OM UMEÅ KOMMUN

I år är det Kommunvelometerns femtonde omgång och totalt har 136 kommuner deltagit i granskningen sedan 2010 - detta år är tre deltagande kommuner förstagångsdeltagare. I år deltar 51 kommuner, något färre än 2021 års rekord på 57 deltagande kommuner. Se alla deltagares poängsammanställning i kommunsammanfattningarna på sidorna 34-98 i denna rapport. De deltagande kommunernas fullständiga resultat och Cykelfrämjandets rekommendationer för fortsatt cykelfrämjande arbete finns att läsa i de fördjupade kommunrapporterna som kan laddas ner från Cykelfrämjandets hemsida: www.cykelframjandet.se/kommunvelometern. Där hittar du även tidigare års rapporter.

Under 2023 har de deltagande kommunerna i Kommunvelometern åstadkommit mycket för ökad, säker och attraktiv cykling. Totalt har deltagarna i Kommunvelometern investerat strax över en miljard kronor i ny cykelinfrastruktur och nästan 100 kilometer ny cykelväg har byggts. Förra året minskade kommunerna sina totalpoäng med cirka 2 poäng i snitt, medan snittet för totalpoängen har ökat i år med ca 3 poäng jämfört med i fjol. Kommunernas genomsnittspoäng har ökat inom samtliga delområden sett till förra året, där största ökningen har skett inom delområdet organisatoriska åtgärder. Kommunerna är ännu inte fullt tillbaka på 2020 års nivå, men resultatet ligger över snittet sett till kommunernas totalpoäng de senaste fem åren. Jämförbarheten mellan åren påverkas delvis av att olika kommuner deltar från år till år. Precis som de senaste tre åren är det en högre andel mindre kommuner som deltar, medan deltagande stora kommuner har ökat från 9 deltagande till 14 deltagande i år.

Kommunvelometern bygger på självrapportering från kommuner av kontrollerbara uppgifter inom tre områden som består av olika delområden med totalt 90 möjliga poäng:

1. Infrastruktur (30p)

1.1 Infrastrukturinvesteringar (20p)

1.2 Infrastrukturåtgärder (10p)

2. Information och marknadsföring (30p)

2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar (20p)

2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder (10p)

3. Organisation (30p)

3.1 Cykelpolitik (10p)

3.2 Uppföljning och mätning (10p)

3.3 Organisatoriska åtgärder (10p)

Kommunerna delas upp i grupper baserat på antal invånare för att underlätta jämförbarhet mellan kommunerna: stora kommuner med fler än 100 000 invånare, mellanstora kommuner med 50 000-100 000 invånare och små kommuner med färre än 50 000 invånare. Metoden för Kommunvelometern är framtagen av Koucky & Partners i samarbete med Cykelfrämjandet. Granskningen mäter varken utvecklingen av själva cykeltrafiken inom respektive kommun eller cyklisters nöjdhet med förhållandena för cykling inom kommunen.

Vi har istället valt att mäta kommunernas insatser för cykling inom områdena ovan då det ger en mångfacetterad bild av kommunernas arbete med cykling. Metoden bygger på tesen att starkare insatser för cykling på sikt även leder till nöjdare cyklister och ökad cykeltrafik. Läs mer om metoden för Kommunvelometern och justeringar som har gjorts till årets undersökning i bilagan till Kommunvelometern 2024 på sidorna 102-111 Granskningen genomförs av Cykelfrämjandet med stöd av Enkätfabriken.

Sammanlagt har årets 51 deltagande kommuner 4 375 366 invånare och är tillsammans väghållare för cirka 9077 kilometer cykelinfrastruktur. Kommunvelometern granskar därmed en stor del av de kommuner där Sveriges befolkning cyklar. Genom att granskningen görs i ett flertal kommuner och kontinuerligt under flera år skapar vi en bild av hur prioriterad cyklingen är bland svenska kommuner och hur cyklingens status utvecklas. Detta är en viktig del av vårt gemensamma arbete för ökad, säker och attraktiv cykling.

Bakgrund

BAKGRUNDSINFORMATION

Kommun: Umeå kommun

Antal invånare: 133 091 invånare

Kommungrupp: Stora kommuner

Antal år i Kommunvelometern: 7

Medlem Svenska Cykelstäder: Ja

Total längd cykelväg: 332 kilometer

Umeå kommun med sina 133 091 invånare tillhör gruppen stora kommuner i undersökningen. Totalt har kommunen deltagit 7 gånger i Kommunvelometern. Kommunen är medlem i Svenska Cykelstäder.

Totalt har kommunen 260 kilometer cykelväg där den ansvarar för väghållningen. Det innebär 2 meter cykelväg per person i kommunen. Detta är mindre än genomsnittet bland stora kommuner. Dessutom finns 72 kilometer som en annan part ansvar för. Total längd cykelväg är därmed 332 kilometer.

CYKELVÄG (METER PER CAPITA) DÄR KOMMUNEN ÄR VÄGHÅLLARE

Totalresultat

Umeå deltar för sin sjunde gång i Kommunvelometern sedan 2018 och hamnade senast år 2022 på plats 15 av 55 deltagande kommuner. I år behåller kommunen plats 15 av 51 deltagande kommuner med 67 poäng av 90 möjliga och inom gruppen stora kommuner hamnar Umeå på tionde plats av 14 deltagande kommuner. Umeås totalpoäng ligger 13 poäng över genomsnittet för samtliga deltagande kommuner. Kommunen har gjort framsteg sedan 2022 inom delområdet informations- och marknadsföringsinvesteringar och får 3,5 poäng mer i år, med 10,5 poäng av 20 möjliga. Kommunens åtgärder inom infrastruktur, information, marknadsföring och organisation ger full pott med 10 poäng av 10 möjliga i respektive delområde. Utvecklingspotential finns inom delområdet infrastrukturinvesteringar där kommunen får 7,5 poäng av 20 möjliga. Inom detta område ligger kommunen 1,5 poäng under snittet för samtliga deltagande kommuner.

1.1 INFRASTRUKTURINVESTERINGAR

Umeå kommun investerade under 2023 totalt 75 kronor per invånare i ny infrastruktur för cykling och 184 kronor per invånare i drift och underhåll, vilket är mindre än andra stora kommuner som i snitt investerade totalt 396 kronor per invånare. Kommunen får totalt 7,5 av 20 poäng inom delområdet.

1.2 INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

Kommunen får totalt 10 av 10 poäng inom delområdet för infrastrukturåtgärder. Exempelvis har kommunen byggt cykelparkering eller upprustat befintliga.

2.1 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

Kommunen får totalt 10,5 av 20 poäng inom delområdet för informations- och marknadsföringsinvesteringar. Kommunen investerade 585 000 kronor i påverkanssatsningar för cykling under 2023.

2.2 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

Kommunen får 10 av 10 möjliga poäng. Kommunen har bland annat genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen.

3.1 CYKELPOLITIK

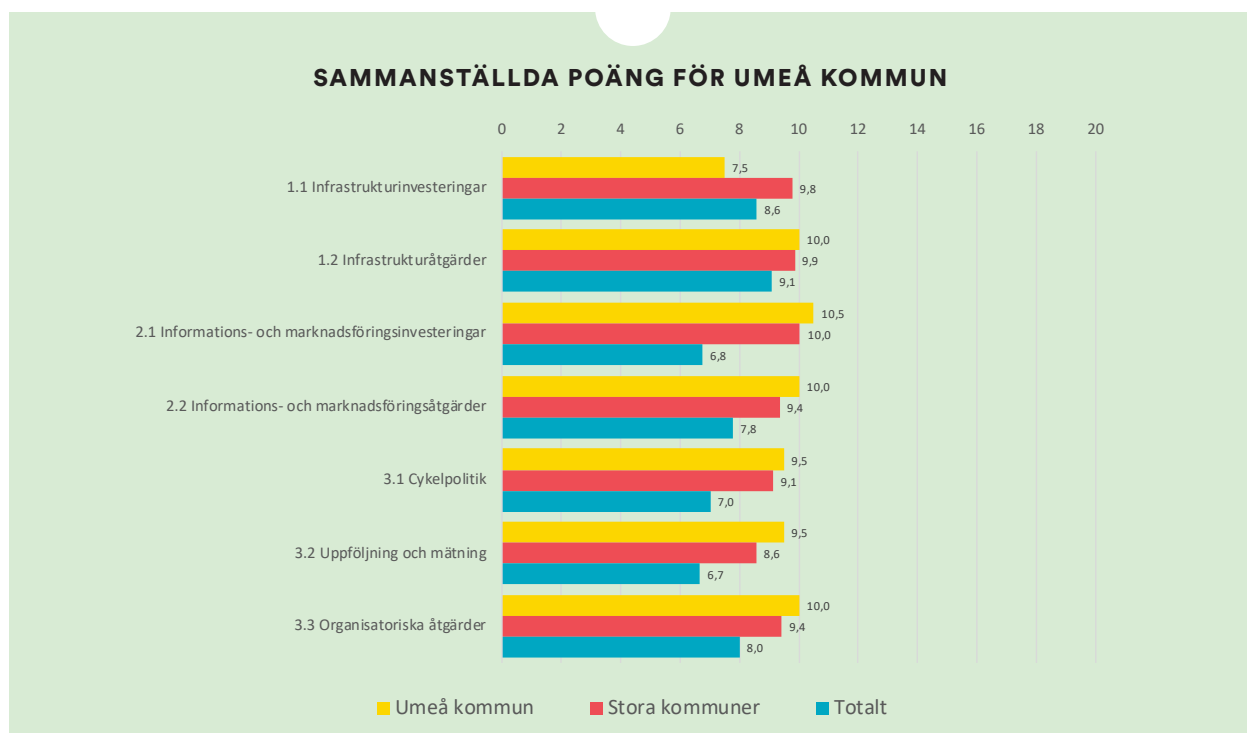
Inom delområdet för cykelpolitik får kommunen 9,5 poäng av 10 möjliga. Kommunen har en aktuell cykelplan.

3.2 UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

Umeå kommun får 9,5 poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 86 procent av kommunerna som har genomfört flödesmätningar under de senaste 5 åren.

3.3 ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

Umeå kommun får totalt 10 poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 37 procent av kommunerna som har genomfört ett cykelbokslut eller cykelrevision under 2023.

RANKNING I KOMMUNVELOMETERN

UTVECKLING FÖR UMEÅ KOMMUN MELLAN 2010-2024

UMEÅ KOMMUN FÅR TOTALT 67 POÄNG I ÅRETS UNDERSÖKNING OCH PLACERAR SIG PÅ PLATS 15 BLAND 51 DELTAGANDE KOMMUNER

BLAND STORA KOMMUNER PLACERAR SIG UMEÅ KOMMUN PÅ PLATS 10 BLAND TOTALT 14 MEDVERKANDE KOMMUNER

POÄNGÖVERSIKT FÖR UMEÅ KOMMUN

	Umeå kommun	Genomsnitt stora kommuner	Genomsnitt totalt	Maxpoäng
1.1 Infrastrukturinvesteringar	7,5	10	9	20
1.2 Infrastrukturåtgärder	10	10	9	10
2.1 Informations- och marknadsföringsinvesteringar	10,5	10	7	20
2.2 Informations- och marknadsföringsåtgärder	10	9	8	10
3.1 Cykelpolitik	9,5	9	7	10
3.2 Uppföljning och mätning	9,5	9	7	10
3.3 Organisatoriska åtgärder	10	9	8	10
Totalpoäng	67	66	54	90

Rekommendationer

Umeå deltar för sjunde gången i Kommunvelometern sedan 2013 och hamnade senast år 2022 på plats 15 av 55 deltagande kommuner. I år behåller kommunen plats 15 av 51 deltagande kommuner med 67 poäng av 90 möjliga och inom gruppen stora kommuner hamnar Umeå på tionde plats av 14. Umeås totalpoäng ligger 12 poäng över snittet för samtliga deltagande kommuner, men på snittet inom gruppen stora kommuner.

För satsningar på cykelinfrastruktur får Umeå totalt 17,5 poäng av 30 möjliga, vilket är i snitt med övriga deltagande kommuner. Inom gruppen stora kommuner ligger resultatet däremot något under snittet. Under 2023 investerade kommunen 259 kr per invånare i utbyggnad och underhåll av cykelinfrastruktur, medan snittet för samtliga deltagande kommuner ligger på 373 kr per invånare. Personalresurserna för utbyggnad och utveckling av cykelinfrastrukturen ligger nära snittet för samtliga deltagande kommuner, däremot ligger personalresurserna för drift och underhåll något under snittet. Umeå har genomfört en rad infrastrukturåtgärder under 2023 och får därmed full pott, med 10 poäng av 10 möjliga, inom delområdet. Kommunen har bland annat byggt ut cykelinfrastrukturen, genomfört säkerhetshöjande åtgärder på befintliga cykelbanor, samt byggt ut belysning längs cykelbanor.

Inom området information och marknadsföring har kommunen gjort framsteg sedan 2022 och får 3,5 poäng mer i år, med 20,5 poäng av 30 möjliga i delområdet. Det är totalt 5,5 poäng över snittet för samtliga deltagande kommuner. Under 2023 investerade kommunen 4,4 kr per invånare på påverkanssatsningar för cykling, medan snittet för de deltagande kommunerna ligger på 3 kr per invånare. Även personalresurserna avsatta för området ligger över snittet för samtliga deltagande kommuner. Umeå får full pott, med 10 poäng av 10 möjliga, i delområdet informations- och marknadsföringsåtgärder. Kommunen har bland annat deltagit i Trafikkalendern för skolbarn, lånat ut elcyklar till turismcykelprojekt på Holmön, och de deltar även årligen i vintercykelns dag, Cykelns dag, Mobilitetsveckan och välkomstmässan för studenter för att informera om stadens cykelförutsättningar samt genomför kontinuerlig uppdatering av kommunens digitala cykelkarta.

För sina insatser inom organisation får Umeå imponerande 29 poäng av totalt 30 möjliga och det är inom detta område som kommunen presterar bäst. Inom området ligger kommunen hela 7 poäng över snittet för samtliga deltagande kommuner. Kommunens politiska mål är att år 2025 ska andelen resor med kollektivtrafik, cykel eller till fots tillsammans utgöra minst 65% av alla resor avseende boende inom Umeå tätort. Målsättningen skulle tjäna på

att få ett andelsmål specifikt för cykel, så det framgår hur stor cykelns andel i förhållande till övriga transportmedel är. Ju specifikare målet är desto lättare är det att följa upp arbetets resultat och arbeta strategiskt i frågan. Umeå har flertalet relevanta styrdokument på plats, vilket är centralt för att komma framåt i cykelfrågan och där har kommunen kommit långt. Däremot saknas en cykelrevision, som mer ingående analyserar kommunens arbete med cykling. Med en cykelrevision kan arbetet med uppföljning och mätning utvecklas ytterligare. För sina organisatoriska åtgärder får Umeå full pott med 10 poäng av 10 möjliga. Bland annat har kommunen under 2023 genomfört flödesmätningar av cykeltrafik och tagit fram eller reviderat underhållsplan för cykelinfrastruktur.

Umeå har hållit stadigt i sin tionde plats i Kommunvelometern. För att klättra upp i placering i gruppen stora kommuner behöver kommunen framförallt se över tillsatta medel i cykelinfrastruktur. Med ökade resurser för att underhålla och utveckla cykelvägnätet kan cyklingen bli ett attraktivt transportsätt för fler Umeåbor.

1. INFRASTRUKTUR

1.1 INFRASTRUKTURINVESTERINGAR

Infrastrukturinvesteringar 2023:

75 kr/capita, 9 939 000 kr totalt

Budgeterat 2024:

179 kr/capita, 23 787 000 kr totalt

Drift och underhåll

Investerat 2023:

184 kr/capita, 24 481 000 kr totalt

Budgeterat 2024:

135 kr/capita, 18 000 000 kr totalt

I delområdet infrastrukturinvesteringar poängsätts kommunens investeringar i ny cykelinfrastruktur och drift och underhåll av befintlig cykelinfrastruktur under 2023, budgeterade medel 2023 samt interna personresurser för utveckling och planering av ny cykelinfrastruktur samt drift och underhåll av befint-

lig cykelinfrastruktur. Kostnaderna räknas per person för att möjliggöra jämförbarhet mellan kommuner av olika storlekar.

Umeå kommun investerade under 2023 totalt 75 kronor per invånare i ny infrastruktur för cykling och 184 kronor per invånare i drift och underhåll, vilket är mindre än andra stora kommuner som i snitt investerade totalt 396 kronor per invånare. Kommunen får totalt 7,5 av 20 poäng inom delområdet.

**UMEÅ KOMMUN
FÅR 7,5 AV 20 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET FÖR
INFRASTRUKTUR-
INVESTERINGAR**

INVESTERINGAR I JÄMFÖRELSE MED GENOMSnittET FÖR STORA KOMMUNER OCH TOTALT

	Umeå kommun	Genomsnitt, stora kommuner	Genomsnitt, totalt
Investeringar i ny infrastruktur för cykel under 2023 per capita	75	269	258
Budgeterat för ny cykelinfrastruktur för 2024 per capita	179	318	275
Investeringar i drift och underhåll av cykelbanor under 2023 per capita	184	127	115
Budget för investering i drift och underhåll av cykelbanor under 2024 per capita	135	123	113
Summa investeringar kronor per capita 2023 (ny cykelinfrastruktur + drift och underhåll)	259	396	373
Summa budget kronor per capita 2024 (ny cykelinfrastruktur + drift och underhåll)	314	441	388

**5,1 PERSONER PER 100 000
INVÅNARE ARBETAR MED
UTVECKLING OCH PLANERING
ELLER DRIFT OCH UNDERHÅLL
AV CYKELINFRASTRUKTUR
I KOMMUNEN**

ANTAL HELTIDANSTÄLLDA PER 100 000 INVÅNARE

Umeå kommun	Genomsnitt, stora kommuner	Genomsnitt totalt
5,1	5,5	5,9

1.2 INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

Delområdet infrastrukturinvesteringar kompletteras med frågor om vilka typer av infrastrukturåtgärder som har genomförts under året. Dessa "hårda" verksamheter är ofta de första, och ibland enda, man tänker på när kommunens cykelfrågor kommer på tal, men i Kommunvelometern är infrastruktur endast ett område av tre. Infrastrukturåtgärder innebär inte enbart kilometer av nybyggd cykelväg, utan kan även inkludera åtgärder för att skapa säkrare förutsättningar för cyklister, förstärkt belysning längs cykelstråk eller nya cykelparkeringar.

Kommunen får totalt 10 av 10 poäng inom delområdet för infrastrukturåtgärder. Exempelvis har kommunen byggt cykelparkering eller upprustat befintliga.

**UMEÅ KOMMUN
FÅR 10 AV 10 MÖJLIGA
POÄNG PÅ
DELOMRÅDET FÖR
INFRASTRUKTUR-
ÅTGÄRDER**

AKTIVITETER INOM DELOMRÅDET FÖR INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört åtgärden	Andel bland samtliga kommuner som genomfört åtgärden
Byggt nya cykelbanor		100%	92%
Säkerhetshöjande och/eller framkomlighetshöjande åtgärder på befintliga cykelbanor		100%	82%
Säkerhetshöjande eller framkomlighetshöjande åtgärder för cyklister i blandtrafik (t.ex. cykelboxar, cykelgator, skyltat dubbelriktad cykeltrafik på enkelriktade gator, hastighetsdämpande åtgärder för motorfordon)		71%	67%
Förbättrat cykelförutsättningar runt skolor		79%	61%
Byggt cykelparkering eller upprustat befintliga		100%	82%
Skyltat cykelvägar (vägvisande skyltning)		50%	45%
Byggt ut belysning längs cykelbanor		100%	86%
Byggt cykelparkering/cykelgarage vid kollektivtrafikknutpunkt/hållplatser, eller standardhöjt befintliga		93%	65%
Rensat bort övergivna cyklar/cykelvrak parkerade i cykelställ		86%	82%

FORTSÄTTNING AKTIVITETER INOM DELOMRÅDET FÖR INFRASTRUKTURÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört åtgärden	Andel bland samtliga kommuner som genomfört åtgärden
Genomfört ANDRA åtgärder (än parkering) för att främja kombinerad mobilitet mellan cykling och kollektivtrafik		21%	22%
Installerat/byggt/upprustat "bike parks", stigcykling/MTB-leder, "pump tracks" eller dylikt		57%	41%
Drift och underhåll av cykelinfrastruktur under sommarhalvåret		100%	100%
Drift och underhåll av cykelinfrastruktur under vinterhalvåret		100%	100%
Installerat/byggt/upprustat offentlig luftstation		57%	41%
Installerat/byggt/upprustat offentlig cykelservicestation		7%	8%
Drivut uthyrning av cyklar/hyrcykelsystem/cykelpool (t.ex. el- eller lådcykelpool)		50%	37%

2. Information och marknadsföring

2.1 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

Inom detta delområde mäts vilka medel och personresurser som kommunerna har för att informera och kommunicera om cyklingens möjligheter. Vanliga åtgärder är informationskampanjer, cykeltävlingar eller utmaningar, framtagande av kartor med mera. Budgeterade medel inom information och marknadsföring av cykling är vanligtvis betydligt lägre än för cykelinfrastruktur. Det är helt naturligt, eftersom verksamheter inom information och marknadsföring kostar mindre än att anlägga och bygga ny infrastruktur.

Kommunen får totalt 10,5 av 20 poäng inom delområdet för informations- och marknadsföringsinvesteringar.

Kommunen investerade 585 000 kronor i påverkanssatsningar för cykling under 2023.

**UMEÅ KOMMUN
FÅR 10,5 AV 20 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET FÖR
INFORMATIONS- OCH
MARKNADSFÖRINGS
INVESTERINGAR**

INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSINVESTERINGAR

	Investerade kronor i information och marknadsföring för cykling under 2023 per capita	Budgeterade kronor i information och marknadsföring för cykling under 2024 per capita
Umeå kommun	4,4	4,5
Genomsnitt, stora kommuner	4,4	4,7
Genomsnitt, totalt	3,0	3,4

**1,9 PERSONER PER
100 000 INVÅNARE ARBETAR
MED PÅVERKANSSATSNIG-
NAR OCH INFORMATION OCH
MARKNADSFÖRING FÖR
CYKLING I KOMMUNEN**

ANTAL HELTIDSANSTÄLLDA PER 100 000 INVÅNARE

Umeå kommun	Genomsnitt, stora kommuner	Genomsnitt totalt
1,9	1,2	0,9

2.2 INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

Följande är en kompletterande lista inom området information och marknadsföring med diverse åtgärder för att visa bredden på möjliga aktiviteter inom påverkansarbete och information och marknadsförings för ökad cykling. Kommunerna får ett poäng för varje åtgärd de genomfört under 2022 med max tio poäng i delområdet.

Kommunen får 10 av 10 möjliga poäng. Kommunen har bland annat genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturistiskt projekt eller aktivitet inom kommunen.

**UMEÅ KOMMUN
FÅR 10 AV 10 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET FÖR
INFORMATIONS- OCH
MARKNADSFÖRINGS-
ÅTGÄRDER**

INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Genomfört aktivitet för att främja cykling till skolan för barn och unga		93%	73%
Genomfört aktivitet för att främja cykling till idrottsplats/fritidsaktivitet för barn och unga		50%	27%
Genomfört eller varit en aktiv del i något cykelturismrelaterat projekt eller aktivitet inom kommunen		86%	63%
Genomfört eller varit en aktiv del i något rekreativcyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		64%	47%
Genomfört eller varit en aktiv del i något motionscyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		29%	27%
Genomfört eller varit en aktiv del i något stigcyklings/MTB-cyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		43%	43%
Genomfört eller varit en aktiv del i något pendelcyklingsprojekt eller aktivitet inom kommunen		86%	47%
Genomfört vinterkampanjer eller aktiviteter för främjandet av vintercykling		57%	47%
Genomfört påverkansinsatser för ökad cykling direkt med företag och/eller företags anställda, t.ex. Cykelvänlig Arbetsplats eller dylikt.		79%	43%
Uppmuntrat/uppmärksammat cykling genom "events" längs med cykelvägar eller på torg med t.ex. utdelning av frukostpåse eller dylikt		86%	59%
Tagit fram eller uppdaterat samt spridit cykelkarta (tryckt eller digital)		57%	53%

FORTSÄTTNING INFORMATIONS- OCH MARKNADSFÖRINGSÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Informerat om kommunens cykelinsatser och/eller träffat kommuninvånare i samband med events t.ex. Europeiska mobilitetsveckan.		93%	73%
Varit aktiva inom sociala medier eller hemsida för att sprida kommunens insatser för cykling		100%	88%
Marknadsfört eller aktivt informerat om kommunens felanmälningsfunktion		79%	59%
Drivit/sponsrat cykelkök		21%	10%
Drivit/sponsrat cykelbibliotek eller dylikt		21%	20%
Drivit/sponsrat cykelutbildningar, såsom t.ex. "lär dig cykla"-kurser för vuxna		50%	27%
Drivit/sponsrat "cykling för äldre" eller dylikt		29%	22%
Drivit/sponsrat "prova på"-kampanjer eller projekt för t.ex. elcyklar, vikcyklar eller lådcyklar		64%	35%
Implementerat "nudging"-åtgärder relaterade till cykling		57%	24%
Installerat/drifvat en offentlig cykelmätare för att uppmuntra till ökad cykling		79%	45%

3. Organisation

3.1 CYKELPOLITIK

I delområdet cykelpolitik undersöker vi kommunens cykelpolitiska mål, styrdokument och interna arbete för att främja cykling. En tydlig målformulering som förankras politiskt och följs upp är en grundpelare för att cykelarbetet ska lyckas långsiktigt. En cykelstrategi och cykelplan är även de centrala för cykelpolitiken tillsammans med flera andra cykelpolitiska aktiviteter som redogörs för i detta delområde. Bedömningen omfattar endast om mål,

styrdokument och planer finns, inte hur de tillämpas eller följs upp.

Inom delområdet för cykelpolitik får kommunen 9,5 poäng av 10 möjliga. Kommunen har en aktuell cykelplan.

UMEÅ KOMMUN FÅR
9,5 AV 10 POÄNG PÅ
DELOMRÅDET FÖR
CYKELPOLITIK

MÅL FÖR ÖKAD CYKLING

	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Finns det uttalade politiska mål om att öka cykeltrafiken i kommunen?		100%	88%
Finns det ett andelsmål specifikt för cykel?		79%	53%
Är dessa mål tidsatta?		93%	71%
Är dessa mål kvantifierade?		93%	64%
Följer berörd nämnd (tekniska, trafik, stadsbyggnad) eller motsvarande regelbundet upp uppsatta mål och utvecklingen av cykeltrafiken i kommunen?		86%	65%

AKTIVITETER INOM CYKELPOLITIK

	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen antagit eller reviderat en cykelstrategi eller cykelprogram för ökad cykling som är gällande?		93%	65%
Har kommunen en aktuell cykelplan som är politiskt antagen?		93%	71%
Finns det öronmärkta medel och resurser avsatta i budgeten för att uppfylla cykelplanens mål?		86%	65%
Har kommunen antagit någon cykelparkeringsnorm eller cykelparkeringstal?		100%	75%
Har kommunen några särskilda kvalitetskriterier för cykelparkering?		93%	71%
Har kommunen dokumenterade kriterier i sina plandokument för hur cykling ska behandlas i planering av ny bebyggelse?		93%	65%
Jobbar kommunen med TA-planer (trafikanordningsplaner) och/eller har kommunen rutiner för omledning av cykeltrafik vid t.ex. vägbyggen eller annat som påverkar framkomlighet?		93%	96%
Har kommunen någon aktuell och dokumenterad underhållsplan för cykelbanor?		86%	65%

3.2 UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

Delområdet uppföljning och mätning är en viktig del av den egna organisationens arbete för cykling. Genom att följa upp arbetet finns det större möjligheter att se om uppsatta mål är rätt satta och huruvida de kommer att infrias eller ej. Moment som bör ingå i en utförlig uppföljning är bland annat mätningar av cykeltrafiken på olika stråk, resvane- och nöjdhetsundersökningar, kartläggning/inventering, felanmälningsfunktioner samt cykelbokslut och cykelrevisioner. Umeå kommun får 9,5

poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 86 procent av kommunerna som har genomfört flödesmätningar under de senaste 5 åren.

**UMEÅ KOMMUN
FÅR 9,5 AV 10 POÄNG
PÅ DELOMRÅDET FÖR
UPPFÖLJNING OCH
MÄTNING**

MÄTNINGAR

	Har kommunen genomfört några flödesmätningar av cykeltrafiken under de senaste fem åren?	Kontinuerliga mätningar	Periodiska mätningar
Umeå kommun			
Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	100%	100%	64%
Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten	86%	67%	57%

**UMEÅ KOMMUN TILLHÖR DE 86%
AV KOMMUNERNA SOM GENOMFÖR
FLÖDESMÄTNINGAR AV
CYKELTRAFIKEN**

AKTIVITETER INOM UPPFÖLJNING OCH MÄTNING

	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen rutiner för att leverera in data om nya cykelvägar till Nationell Vägdatabas (NVDB) inom ett år av byggnation?		86%	86%
Har kommunen en felanmälningsfunktion?		100%	100%
Har kommunen en prioriteringsordning för fel som anmäls på cykelnätet samt tidsperiod under vilken felet skall åtgärdas enligt prioriteringsordningen?		100%	57%
Har kommunen genomfört (eller deltagit i en annan aktörs) resvaneundersökning där cykelns färdmedelsandel mäts bland kommunens invånare de senaste fem åren (from. 2019)?		86%	75%
Använder och följer kommunen upp olycksstatistik (STRADA) med koppling till cyklister?		100%	82%
Har kommunen genomfört någon nöjdhetsundersökning bland cyklister de senaste fem åren (from. 2019)?		93%	73%
Har kommunen en plattform eller rutin för regelbunden dialog med cyklister (minst 2 gånger per år), t.ex. med en cykelorganisation eller referensgrupp?		64%	35%
Har kommunen inventerat/kartlagt så att det finns uppgifter om cykelparkering utifrån lokalisering och/eller beläggning/kapacitet de senaste fem åren (from. 2019)?		93%	76%
Har kommunen inventerat/kartlagt så att det finns uppgifter om cykelparkering utifrån antal per typ av cykelställ och/eller kvalitet de senaste fem åren (from. 2019)?		93%	57%
Ett cykelbokslut är en sammanställning av aktuella uppgifter om nuläget och utvecklingstrender av cykeltrafik, vilka är viktiga för planeringen av cykeltrafiken. Har kommunen genomfört något cykelbokslut de senaste fem åren (from. 2019)?		93%	43%
Ett annat verktyg är en cykelrevision, som är en mer ingående analys av kommunens arbete med cykling. Har kommunen genomfört någon cykelrevision de senaste fem åren (from. 2019)?		14%	4%

UMEÅ KOMMUN TILLHÖR DE 73% AV KOMMUNERNA SOM GJORT EN NÖJDHETSMÄTNING BLAND CYKLISTER

3.3 ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

Det tredje delområdet inom organisation är organisatoriska åtgärder. Dessa åtgärder inkluderar element av både cykelpolitik och uppföljning och mätning, där vikten är att åtgärden ska ha genomförts under det gångna året. Delområdet inkluderar även flera åtgärder kopplade till främjandet av cykling bland kommunens anställda. Kommunerna får ett poäng för var åtgärd de genomfört under 2022 med max tio poäng i delområdet.

Umeå kommun får totalt 10 poäng av 10 möjliga inom delområdet. Kommunen tillhör de 37 procent av kommunerna som har genomfört ett cykelbokslut eller cykelrevision under 2023.

UMEÅ KOMMUN FÅR 10 AV 10 POÄNG PÅ DELOMRÅDET FÖR ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER			
1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Har kommunen antagit eller reviderat politiska cykelmål?		21%	24%
Följer berörd nämnd (tekniska, trafik, stadsbyggnad) eller motsvarande regelbundet upp uppsatta mål och utvecklingen av cykeltrafiken i kommunen?		64%	39%
Har kommunen antagit eller reviderat en cykelstrategi eller cykelprogram för ökad cykling som är gällande?		29%	18%
Har kommunen tagit fram eller reviderat en cykelplan?		36%	25%
Har kommunen antagit någon cykelparkeringsnorm eller cykelparkeringstal?		29%	18%
Har kommunen någon aktuell och dokumenterad underhållsplan för cykelbanor?		64%	33%
Jobbar kommunen med TA-planer (trafikanordningsplaner) och/eller har kommunen rutiner för omledning av cykeltrafik vid t.ex. vägbyggen eller annat som påverkar framkomlighet?		36%	29%
Genomfört/deltagit i kompetenshöjande insatser inom cykel frågor för tjänstemän och/eller politiker (t.ex. utbildningar, konferenser, studiebesök)		86%	76%
Genomfört flödesmätningar av cykeltrafik		100%	86%
Genomfört en resvaneundersökning		79%	41%
Genomfört nöjdhetsundersökning bland cyklister		43%	27%

FORTSÄTTNING: ORGANISATORISKA ÅTGÄRDER

1 poäng per åtgärd, max 10 poäng	Umeå kommun	Andel av stora kommuner som genomfört aktiviteten	Andel bland samtliga kommuner som genomfört aktiviteten
Genomfört ett cykelbokslut		71%	35%
Genomfört en cykelrevision		0%	2%
Inventerat befintlig cykelinfrastruktur (utifrån t.ex. kvalité)		86%	69%
Deltagit i Kommunvelometern 2023		64%	65%
Tillhandahållit låncyklar för interna resor för kommunanställda		100%	94%
Infört eller erbjudit förmåns-/leasingcyklar för kommunanställda		64%	41%
Tillhandahållit/ använt transport/lådcyklar inom t.ex. kommunal förskola eller för "park/gata" (eller annan kommunal verksamhet)		93%	73%
Genomfört information- och marknadsföringsinsatser för kommunanställda/kommunala bolag i kommunen (t.ex. aktiviteter, utmaningar och tävlingar)		79%	43%
Genomfört resvaneundersökning bland kommunanställda		21%	22%
Tillhandahållit lönebonus/reseersättning för personal som cyklar till och i tjänsten		21%	6%
Byggt eller upprustat faciliteter för kommunanställda att cykla till och i tjänsten (t.ex. cykelparkering, verktyg, omklädningsrum)		21%	25%

Cykelfrämjandets Kommunvelometer 2024

En granskning och jämförelse av kommunernas satsningar på att öka cykling och göra cykling säkrare och mer attraktivt.

Medverkande: Sonja Perander (Cykelfrämjandet), Ylva Lindqvist (Cykelfrämjandet), Emma Pettersson (Cykelfrämjandet), Erik Granberg (Enkätfabriken), Linnea Andersson (Enkätfabriken), Oskar Fagerholm (Enkätfabriken), Elisabet Wahl (frilansjournalist)

Metod: Koucky & Partners och Cykelfrämjandet

Grafisk form: Lovisa Valentino (Enkätfabriken)

Omslag och foto (om ej annat anges): Chris Lanaway

Kontakta Cykelfrämjandet: info@cykelframjandet.se

Kontaktperson: Sonja Perander, Cykelfrämjandet
070 - 650 62 66
sonja-perander@cykelframjandet.se

